

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2918/2538

นาย คง ฤทธิ เตชะธนอิทธิกุลโจทก์ นาย ชัยวุฒิ เตชะอิทธิกุล กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1363, ป.พ.พ. มาตรา 1364, ป.วิ.พ. มาตรา 183, ป.วิ.พ. มาตรา 249

ย่อ / หลักกฎหมาย

ปัญหาที่ว่าโจทก์เสียค่าขึ้นศาลไม่ถูกต้องนั้น จำเลยที่ 1 มิได้ ยกขึ้นโต้แย้งในศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ เพิ่งยกขึ้นโต้แย้งในชั้นฎีกา จึงเป็นข้อที่มีได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วในศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย โจทก์เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รวมกับจำเลยทั้งสอง โจทก์ย่อมขอให้แบ่งทรัพย์สินนั้นได้โดยไม่จำเป็นต้องระบุว่า จะทำการแบ่งอย่างไรหรือตกลงกันไม่ได้จะทำอย่างไร เพราะหากแบ่งแยกไม่ได้ก็มีวิธีการที่กฎหมายกำหนดไว้ จึงมิได้เป็นประเด็นข้อพิพาทที่ศาลจะต้องกำหนดไว้ การเป็นเจ้าของรวมระหว่างโจทก์กับจำเลยทั้งสองมิได้มีหลักฐานหรือพฤติการณ์ว่าเป็นเจ้าของรวมกันอย่างถาวรหรือมีนิติกรรมขัดอยู่ เมื่อโจทก์ขอให้แบ่งทรัพย์สินทั้งสองต้องแบ่งให้โจทก์ แม้จำเลยที่ 1 ไม่ประสงค์ขอแบ่งและต้องการให้มีกรรมสิทธิ์รวมกันตลอดไปก็ไม่มีความหมายรับรองให้มีผลตามความประสงค์

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยที่ 1 และจำเลยที่ 2 เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รวมที่ดินโฉนดเลขที่ 1864 เนื้อที่ 3 ไร่ 2 งาน 84 ตารางวา โดยได้ครอบครองเป็นสัดส่วนตลอดมา โจทก์ประสงค์จะแบ่งแยกที่ดินเป็นสัดส่วนโดยขอแบ่งเนื้อที่ออกเป็น 3 ส่วนเท่า ๆ กัน ขอให้บังคับจำเลยทั้งสองให้ไปจัดการแบ่งแยกที่ดินดังกล่าว ถ้าจำเลยทั้งสองไม่ไปจัดการแบ่งแยกให้ถือเอาคำพิพากษาของศาลเป็นการแสดงเจตนาแทนจำเลยทั้งสอง กับให้จำเลยทั้งสองส่งมอบโฉนดเลขที่ 1864 ให้แก่โจทก์จำเลยที่ 1 ให้การว่า ที่ดินแปลงพิพาทตามฟ้องโจทก์ไม่ได้เป็นเจ้าของรวม ความจริงเป็นกรรมสิทธิ์ของจำเลยทั้งสองเท่านั้นโจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องขอแบ่งแยกกรรมสิทธิ์รวม โจทก์ไม่เคยเข้าครอบครองเป็นส่วนสัดส่วนที่ดินพิพาทเป็นที่ดินแปลงใหญ่ หากทำการแบ่งแยกแล้วจะทำให้เสียหายมาก เพราะทำให้ไม่สามารถใช้ประโยชน์จากที่ดินได้และหากจะขายก็จะได้อาณาต่ำกว่าที่เป็นที่ดินแปลงใหญ่ จึงไม่สมควรที่จะทำการแบ่งแยก ขอให้ยกฟ้องจำเลยที่ 2 ขาดนัดยื่นคำให้การและขาดนัดพิจารณาศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยทั้งสองไปจดทะเบียนแบ่งแยกโฉนดที่ดิน 1864 โดยให้โจทก์ จำเลยที่ 1 จำเลยที่ 2 ได้รับส่วนแบ่งเท่า ๆ กัน นับแต่วันที่มีคำพิพากษา ถ้าจำเลยทั้งสองไม่ไปจดทะเบียนดังกล่าวให้ถือเอาคำพิพากษาของศาลเป็นการแสดงเจตนาแทนจำเลยทั้งสอง หากการแบ่งแยกตกลงกันไม่ได้ให้ประมูลราคาระหว่างเจ้าของรวมก่อน หากไม่อาจทำได้ให้ขายทอดตลาดเอาเงินแบ่งกันตามส่วนโจทก์และจำเลยที่ 1 อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า ให้แบ่งที่ดินพิพาทหมายเลข 1 ด้านทิศเหนือให้แก่จำเลยที่ 1 แบ่งที่ดินหมายเลข 2 ด้านทิศใต้ให้แก่โจทก์ และแบ่งที่ดินหมายเลข 3 ให้แก่จำเลยที่ 2 ตามแผนที่แบ่งแยกเอกสารหมายเลข 4 ให้จำเลยทั้งสองไปจดทะเบียนแบ่งแยกภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษานอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นจำเลยที่ 1 ฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ที่จำเลยที่ 1 ฎีกาว่า โจทก์เสียค่าขึ้นศาลไม่ถูกต้อง ปรากฏว่าเรื่องค่าขึ้นศาลจำเลยที่ 1 มิได้ยกขึ้นโต้แย้งในศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ เพิ่งยกขึ้นโต้แย้งในชั้นฎีกา จึงเป็นข้อที่มีได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วในศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ ศาลฎีกา

ไม่รับวินิจฉัยศาลฎีกาวินิจฉัยว่า โจทก์มีกรรมสิทธิ์รวมในที่ดินพิพาทด้วยเมื่อโจทก์เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รวมกับจำเลยทั้งสอง โจทก์ย่อมขอให้แบ่งทรัพย์สินนั้นได้ โดยไม่ต้องระบุว่า จะทำการแบ่งอย่างไร หรือตกลงกันไม่ได้จะทำอย่างไร เพราะหากแบ่งแยกไม่ได้ก็มีวิธีการที่กฎหมายกำหนดไว้ จึงมิได้เป็นประเด็นข้อพิพาทที่ศาลจะต้องกำหนดให้ตามที่จำเลยฎีกาการเป็นเจ้าของร่วมระหว่างโจทก์กับจำเลยทั้งสอง มิได้มีหลักฐานหรือพฤติการณ์ว่าเป็นเจ้าของรวมกันอย่างถาวรหรือมีนิติกรรมขัดอยู่ เมื่อโจทก์ขอให้แบ่งทรัพย์สินจำเลยทั้งสองต้องแบ่งให้โจทก์ แม้จำเลยที่ 1 ไม่ประสงค์ขอแบ่งทรัพย์สินจะต้องการให้มีกรรมสิทธิ์ร่วมกันตลอดไปก็เป็นเพียงความประสงค์ของจำเลยที่ 1 ไม่มีกฎหมายรับรองให้มีผลตามความประสงค์ของจำเลยที่ 1 เมื่อสิทธิแบ่งที่พิพาทของโจทก์มีอยู่ จำเลยที่ 1 ฎีกาให้ยกฟ้องโจทก์หาได้ไม่พิพาทขาย

องค์คณะ

ก้าน อันนันทน์ · อัครวิทย์ สุมาวงศ์ · ชัยวัฒน์ ดุลยปวีณ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/2918/2538>